

Մանգրամի

Ինքնագիր

Սահիպի իմիլագ

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Մանգրամի ինքնագիր

Գաղա Ս. Ն. Մանգրամի 36 Նիսիս

40 ԲԱՐԱ

نظور افکار
صاحب امتیاز محمد رسولی
فرهت بانوسان
مطبعة و داره خا نسی

باب عالی جاده شنده ۳۶ نومرولی

دائرة مخصوصه

1893 ՕԳՈՍՏՈՍ 2

ԲԱՐԱ ԻՐԹԻՍԻ

1311 ՍԷՅԷՐ 2

ԻՐԹԱՐԸ ՄԱՆՍՈՒՍ

Օթուղ տէօթ սէնէ գալէմ սէյ. տանընտա պուլունարադ, կէրչի. սաեէտէ կէչինսիլիդ տիր, լաքին կէնն- լիք սէրմաեէմիլդտէն պաշդա, թիճա. րէթինտէ պօլ զէմանընա թէսատիւֆ իթտիկիմիլդտէն, քէնտի մէնֆաթթ լիթմէքիք թարիդինի թուլտուղու. մուղտան, զարուրէթ կիւնլէրի իչին

հիչ տէկիլ իսէ պիր ճիւղի մըդ տաթ տիւննալըդ պիր թարաֆա աթմադլը. զըն էլէթիսիւթինի տիւննէմէմիլիդ տիր, շիմտի իսէ, արթըդ մէդքիւր թա. րէթի թուլտուղու, թապէի շու իլիթի եար. լիք վէ մալուլ հալիմիլդտէ, պաշ. լըճա քէնտի թէալիւլիւմիլդիւ ալու. շիւնմէքիկէ մէնպուր օլտուղումուղ. տան, վէ քէմալիւն քէսպի սըհէթ իթմէտիքէ. վէ էհալիլիլ թարա. ֆընտան պիւնիւք թէչիլիլաթ կէօր.

մէտիքէ, զիեատէ նիւսիս չըգարմագ
միւսքին օլամահաճաղընտան, շիմտի-
քի հալ պու չէ.բլ վէ պու գըթա-
տա, հաֆթատա անճագ պիը նիւս
իսէ չըգարմագըղ տըր:

Մանղումէմիղին պուրա իչին է ալ-
ըղընա, վէ թաչա իչին 3 ալըղընա
մուգապիլ հալընըղ պիը մէճիտիւնէ
թալէպ օլունաճագ տըր:

Զաթէն պուլունան ապօնէ էֆէն.
տիլէրին իսիմէրինէ քէլ էվէլ կէօն-
տէրէճէկիմիդտէն, օգուճանը արղու
թմէէնէն զաթլար թարաֆընտան,
խապէր վէրլմէսինի բէճա իտէրիդ,

թարաֆընդա, զանէթլէ քեամի
լանէ սուրէթտէ հաղըմըլ օլարագ
միւսփիտ մէգալէլէր իրաալինէ հիմմէթ
օլունմասընը տախի բէճա իտէրիդ:

Եինէ իլէրուտէ, իգթիզա իտէն
մալիւմաթը վիբիբիդ:

ԲԵՅՖՍԻԶԼԻԿԻՄԻԶ

Պիր սէնէտէն պէրու, պիզի թանը
եան զաթլարա, հիչ պիը թարիզլէ
մալիւմաթ վիրէմէէիպ տէ, պի ինա-
էթի իիւտա պու կիւն մէյտանէ
չըգամըղտան տօլանը, պիթթապի
մէմնուն օլտուգլարըյա պէրապէր,
պաչըմըղտան կէչէն հալլէրէ աղ չօգ
վագըֆ օլմագլըղտա արղու վէ մէ-
րագ իտէճէքլէրինտէն, մուլթա
սարէն պէեան իտէլիմ:

Ասըլ սէպէպինի պիլէմէմ, եալը
նըղ չու գատարընը պիլիբիմ քէ, պիը
գաչ սէնէտէն պէրու, զաթէն ալըլ
մըլ օլտուգում իւղրէ, տեագտա հա-
րէքէթ իտէրէք չալըլմագտա օլմա-
եըպ, չօգ կիւնլէր աղ չամլարա դա-
տար օթուրուպ եաղմագտա վէ օգու-
մագ տա օլտուգ տան պաչգա, վիւ-

ճուտիմտէ տէ պիը շիչմանըղ բէյա
օլմահա պաչլամըլ իտի, վէ օլ կիւ-
լէրտէ, միւթատըմտան օլտուգում իւ-
րէ, արա սըրա ուֆագ եօլճուլու
լար իթմէք նիյէթ ինտէ իքէն, օգ-
տա Ծտա ճիւմաա իլթէսի ագչա-
մաթպամըղ խալգընա մըղտարը
ֆանէ խարճըղ տաղըտա պիլտիք
սօնրա, եանի հըրսլանըղ հիտուէթ
նէճէք, վէ աչուրի մէթէպէ մէր
իլլէնէճէք հիչ պիը սէպէպ պու
մատըղը հալտէ, տիլլէրիմտէ
զաաֆ էսէրի հիսս իտէրէք Գալաթ
տա թրամվանա պիլմիչ վէ Դալաթ
սէրանընտա ինէրէք, պիը գահվէ
վէք իւղրէ պիը տօլթ օտա
կիլթմիչ իտիմ:

Մահէլլիս մէգպուրտա պիը սիլի
հաբմաչ. իսթէտիլիմտէ, սօլ էլ
բարմագլարընըն թութմագ պիը
տէ օլտուգումնու կէօրտիւմ, վէ
սիմտէ պիը պօղուգլուգ վէ աղ
տա պիը էյըրիլէք ալէամէթլէրի
իյլէտիմ իսէ տէ, ասըլ հալիմտէ
խապէր օլարագ քէնտիմի Շիչլիս
վէ աթըմ, վէ ֆէրտասը կիւ-
տահա զիեատէ ֆէնա պիը հալտ
լունտուգումտան, թապիպ
լարըմըղտան տօգ. Ռափայէլե-
ֆէնտիսէ միւրաճաաթ իյլէտի

Զաթէն իքի սէնէ մուգատ
վալիտէմ տախի ալին քէյֆսի
տիւչար օլմուչ, վէ մա թէչէք
աղիմ սէօլլէրիմ քի, միւմ
տօգ. Ռափայէլեան էֆէնտինի
մէթի, վէ Ալահընտա ինանէ
քէսպի իֆագաթ իթմիչ իսէ տ
թիսարըղը սէպէպինտէն շիմ
ղէմէիպ էսիը ֆիրաչ պուլունմ
տըր, նասըլ քի համա օլտուն
ալին հալտէ իսէ տէ, հիչ պիլ
վէ սըղըսը օլմահարագ եա
տուա իյլէմէքտէ տիը:

Սօլ թարափը մ'պիւծ իւն պիւծ իւն թու թու լուռ լուռ տան , պիւծ թու պիւծ անաղա դալդամաղ վէ պիւր առլմ պիւլէ ալամաղ օլմուչ իտիմ :

Միւմաիւէյճ տօգ թէօր Ռափայէլ եան էֆէնտիւնին թէր թիպլէրի իւղէ րինէ կէրչի եալընը 8-10 կիւն դար . ֆընտա , քէսպի շիֆա ի թմէկէ պաշլա . ալմ իսէ տէ , եէրիմիզին ուղաղ լըղը սէպէպինտէն հէր կիւն թէչրիֆինի րիճաեա ճէսարէթ իտէմէտիկիմտէն , հալպու քի տաեիմա պիւր թապիպլին տիգգաթ վէ նասիհաթընը տա աղղու վէ մէրադ իյլէտիկիմտէն , դաթէն հէր կիւն գաբուսուղ էօնիւնտէն կէչէրէք Ֆրանսըղ խասթախանէսինէ կիտիպ կէլմէքտէ օլան տօգ թէօր Զահրապ է . ֆէնտիսէ տախի պիւր դաչ տէֆա միւրաճաթ իյլէտիկիմի , վէ նիչէ . հէ . քիմլէրտէ կէօրիւտիւկիւ կիպի լսօտ պինչիք սաեիգասըլա քէյֆսիզին խալընը տահա զիեատէ պիլիբիմիք բուծուեա դուրպան վիբիբճէսինէ սաեիք պիւր թէր թիպ իճրաւընա գալ . գըլմաեարադ , ախի թէր թիպէ թադ . վիյեթ Վիբաիկինի , մա թէչէքքիւր պէեան իտէրիմ :

Կէրչի Ալլահըն ինաեթի վէ հէ . քիմին մուալէնէթի ինքեար իտիւէ . մէղ իսէ տէ , պիւր խասթաեա դա . եէթլէ իեի պազըլմադ , վէ պու . լունտուղու մահէլին հափաթընըն թէ . միզլիկինէ տիգգաթ օլունմադ տա բէք էլզէմ օլտուղունտան , արատան պիւր ալ կէչէր կէչմէղ , օտա տէրու . նինտէ տէկէնէկէ տաեանարադ եիւ . րիւնէպիլմէկէ պաշլատըմ :

Նիյեթ ու մադ սէտիմիզ , շու եա պու թապիպի մէտհ եա ֆասլ ի թ մէք օլմաեըպ , անճադ պէեանը մէմ նունիյեթ վէ թէչէքքիւր պօրճու . մուղու իյֆա իյլէմէք օլտուղունտան , շունու տախի ունու թմաեըղ իշարա

քի , պու հէնկեամտէ պէրայի տօ . թիյեթ վէ ինսանիյեթ չէնտ տէ . ֆա թէչրիֆ իյմիչ օլան տօգ թէօր կիրակոսեան էֆէնտիտէն տախի , նաֆի նասիհաթլար ալմըլմ տըր :

Տօղրուսու պիզ , իւճալար գառար , վէ պաղը ճիհէթտէ պէլքի տէ տահա զիեատէ , տէկիլ եալընը տօգ թէօր էֆէնտիլէրին , հաթթա տօգ թէօր օլ . մաեան դաթլարըն տախի թալիմաթ վէ նասիհաթլարընա էհէմիյեթ վիբիպ տիգգաթ իյլէմէքտէ իտիք :

Պու հէնկեամտէ պաշլըճա պիւր չէյ պատիի էնտիչէմիզ օլմադ տա ի . տի , չէօլէ քի , կէրէք տօգ թէօր է . ֆէնտիլէր , վէ կէրէք հէր կէօրմէկէ թէչրիֆ իտէն դաթլար , տիհանլա . ընը աշարղլարընտա , էվվէլ ու ա . խրը , պաշլըճա պիւր նասիհաթ վիբ . մէքտէ , վէ պիտտէֆաթտա թէչէքիտ իյլէմէքտէ իտիլէր , եանի , « սէնին պու իլլէթինին պիբինճի մուալիճէ . սի , աալա քէտէր վէ մէրադ ի թմէ . եիպ , հիչ պիւր չէեի աիւչիւնմէեիպ , անճադ ֆէրահ դալպ իւղըն պու . լունմաղ լըղ տըր , եօղ սա ֆէֆա օլուր . սուն . . . » տիմէքտէ իտիլէր Վադ . տա էօլլէ իտի , վէ էօլլէ օլմաթընա քէն . տի աղլըմ վէ թէճըրլապէմ տախի չէհատէթ իյլէմէքտէ իտի , հալ պու . քի մէկէրչի էօլլէ եաբմաղլըղ միւմ . քի՞ն մի իտի , էլիմաէ՞ մի իտի , հալի . մին սօնունու տիւչիւնիւպ մէրադ ի թ . մէմէք իչիւն , եա պաշլըմ քէսիպ վիւ . ճուտիմտէն աեըլմաղլըղ վէ եախօտ գաֆամըն թասընը աէլէրէք պէյ . նիմի չըգարմաղլըղ տան պաշլա պիւր չարէ օլմաղ իտի :

Հէր հալի սէօլլէեէմէղ իսէմ տէ , շու գատարընը սէօլլէեէպիլիբիմքի , մաթպաամըղ խալդընէ եաբաճաղը . նը շաչըրըպ պէքլէմէքտէ իտի , վէ էվիմիզ մէսարիֆէ միւհթաճ օլտուգ :

տան պաշտա, պիրտէ քէյֆօրիզլիք
մէսարիֆի իւսթէ կէլմիլ իտի :

(կէլէճէ + րէֆ-)

ՊԵՆԱՆԱԹ

Համառ ու սէնալէր օլսուն Եէգտա-
նէ, թամ պիր սէնէ բէնչէյի ֆէլէք
տէ էյլէնճէ օլսուգտան սօնրա, սա-
Եէյի ինայէթ վաԵէյի հազրէթի Շա-
հինչահրտէ իշթէ պու կիւն թէքրարէն
«Մանգուլմէի էֆքերարըմըզլ» մէյտա-
նը ինթիշարէ չըգարապիլմէքլիք իգ-
պայինէ նաԵիլ օլմազ տաԵըզ :

Պիթթապի տօսթլարըմըզ վէ Եա-
խօտ հազըր աճիգանէմիգտէ հիւսնի
թէվէճճիւհլէրի պուլունան զաթլար,
չու պախթիԵարըզըմըզ կէօրտիւք-
լէրինտէ, մէմուռն վէ մէսրուր օլա-
ճադլար, վէ իհթիմալ տիր քի, վա-
գիֆէի մուգատտէսէմիգ իգթիլգասըն-
ճա, պիւԵիւք խըտմէթլէր կէօրմէք-
լիք էմէլ վէ արզուսունտա պուլու-
նաճադլար տըր. լաքին, մա թէէս-
սիւֆ սէօյլէրիգ քի, պիգ թէքմիլ օ-
իգպալէ վէ շէրէֆէ նաԵիլ օլամաԵա
ճադըզ տըր, զիրա, Մանգուլմէմիգ, էս-
կի Մանգուլմէ հալինտէ օլամաԵաճադ-
տըր, վէ պունուստա սէպէպի բէք
թապիի տիր, զիրա նէ շէվգ ու զարէ-
թէ, վէ նէտէ էսիի ճէվհէր վէ գուվ-
վէթէ մալիք տէկիլիգ, ատէթա մէ-
ղարտան չըգընչ պիր Ղազարոսա վէ
ֆէլաքէթգէտէ պիր շախաա պէնզէ-
մէքտէԵիգ, հէմ իսթիԵարըզ վէ հէմ
տէ նիմ ալիլ վիւճուտուգ վաշ տըր,
կէրչի պիգիմ իշիւն պունտան սօնրա
ղաղէթաճըլըգ հարամ տըր, լաքին, չի-
չարէ քի, պունտան պաշտա մէտարը
թէալիւշիւմիւզ օլապիլէճէք հիչ պիր

էմէլիմիգ պուլունմատըզ տան պաշտա,
«աԵէյի մէարիֆվայէյի հազրէթի
ՇէհրիԵարտէ, էլլի սէնէլիք թէճա-
րիպիմիգին մէյվէլէրի թօհուլարընը
էքմէքլիք թէսէլլիսի տէ, տէֆի զամ
ու էլէմիմիգի վէ իմրարը էվգաթըմը
զը մուճիպ օլաճադընտան, Եազաճադ-
լարըմըզ, վէ Եախօտ տահա տօղրու-
սու տիւշիւնէպիլէճէքլէրիմիգ, անճադ-
բէտէրանէ, խալիսանէ վէ քէամիլա-
նէ նասիհաթլարտան, վէ պաշլըճա տա-
ֆաղիլէթ, սասապաթ վէ ախադ-
համիտէ վաղլարընտան իպարէթ օ-
լաճադ տըր :

Պու ճիւմլէ իլէ տախի, Մանգու-
մէմիգ շիւմալիԵ գատար թուլթմուլ
օլսուղու պիր մէսլէքի թէլըք իլէ, հէ-
քէսէ հօշ կէօրիւնմէք իւզրէ, միւրա-
Եիլիք վէ միւտահէնիլք թարիգին
թուլթմաԵըզ, շիւնքի, ճան չըգմա-
Եընճա խուլ չըգմազ տէրլէր, պիր սա-
հիհլիք տիր, իլլա, Եինէ ուսուլ ու-
նիգամ վէ գանուռ ու իրֆան տաԵիլէ-
սինտէ օլսուղու հալուէ, էվվէլտէն տ-
գիԵատէ հազըգաթա վէ հազգանիլ
Եէթէ ըրաԵէթ պիրլէ, հէք սատա-
գաթ պօրճուռու սէրպէսթճէ աԵալ
ու պէԵան իտէճէք տիր :

Հանն իաԵրիգ քի, շիմտի պու սա-
թըրլարըմըզ օգուԵան զաթլարտա-
պազըլար, հազըր աճիգանէմիգտէ
կիւլմէԵի ճաԵիլ կէօրէրէք, վէ, «պ-
ղիմ» նասիհաթըմըզ գօյնուլուգա-
տըր, պիգ ազ չօգ մէքթէպ կէօրմիւլ
թահսիլի ուլում ու ֆիւնուռն իթմիլ
թամ մէտէնի օլմուլ կէնճէքտէնիլ
հալպու քի սիլ, հէմ ինթիԵար
հէմտէ պունամըչընըզ, պիլ սիլ
նասիհաթլարընըզ միւհթաճ տէԵիլ
լիլ տիԵէճէքլէր տիր. հալպու ք-
պիլգտէ քէմալի վիճտան վէ իթիգ-
իւզրէ սէօյլէրիլ, վէ պիւրհանլար
թէճըրիւպէլէր իլէ տէ իտաիա իտի

տիկեպիլիբրիգ քի, պու կիւն, պիզիմ
կիպի Էրմէնի սըֆաթընը թաշընան,
լաքին, հալֆա՝քի իզֆալաթա գաբը
մըշ օլանլարըն պիւեիւք քիւչիւք, վէ
ալիմ ճահիլ ճիւկէսի, հէր վաղըթտան
զիւեալտէ, հէմ նասիհաթա վէ հէմտէ
պիզիմ նասիհաթըմըղա միւհթաճ
պուլունմադտա տըրլար, չիւնքի,
պիզիմ վիրէճէկիմիզ նասիհաթլար,
ղաթէն չիմտիկէ տէկին օլտուղու մի
սիլու, սըրֆ խալիտէթ ասարընտան
իպարէթ օլաճագ տըր, էօլլէ ալես-
սէվիյե կէօրիւլէ կէլտիկի կիպի,
պիր խասիլ թարաֆընտան բարա վէ
էթմէք եէրինէ, պիր էօքսիւղէ, վէ
պիր վիճտանսըղ թարաֆընտան պիր
տէրտիկէ, վէ տէ եախօտ պիր սէֆիլէ
վէրիլէն գուրու վէ սոշ լաղըրտըլար-
տան միւրէթթէպ օլմաեղպ, վէ պիր
մէնֆաաթը շախսիյե թամաաը վէ
իրթիքեապընտան իյէրու կէլմէիւպ,
իլլա էօմբիւմիւղիւն չու սօն կիւնլէ-
րինտէ, քէնտի դանտաշլարըմըղա,
վէ պինսէն ալէյհ նան ու նիյմէ
թիլլէ բէրվէրտէ պուլունտուղու մուղ
միւք ու վաթանըմըղա, էլիմիդտէն
կէլտիկի մէրթէպէ պիր խըամէթ
նաշիղէ իթմէքիւք աըղու վէ մադ սէ
տինտէն թէվէլիւտ իթմէքտէ տիր,
կէրչի պիզիմ նասիհաթլարըմըղ,
ճէհալէթէ մուվաֆըղ, վէ կէնճ գու-
լաղլարըն հիսսիյեաթլարըն մութա
պըգ պիր սուրէթտէ օլամաթըղտան
պաշպա, հաթթա պէլքի մուգաթիլի
սէ օլարադ, մուհաքէմէսիլ աղ օլան
լարըն տտէմի հօշուտ իլէրիլէ մաճիկ
օլուպ, վէ պաղըլարըն տախիլ հիտտէ
թինի թահրիք իյլէեէճէք տիր, հալ
պու քի հէքիմիլիքտէ կէօրիւլէկէլտիկի
իւղըէ, էն զիւեալտէ միւֆիտ վէ չիֆա-
պախշ իլաճլար աճը ղէհիբըրտէն
միւրէթթէպ տիրլէր: պինսալէրին
պիզիմ գուլաղա հօշ կէլմէեէն սէօդ
լէրիմիզ, անլէրի գապուլ իտիպ տիրնէ:

եէնլէր հադդընտա, պաղընտանլար
թարաֆընտան վէրիլիպ տէ, քիւլլի
մաոտի վէ մանէվի մաղաթըլաթլարընը
մուճիպ օլա կէլմիշ օլան ղէհիբըրտէ
գաղըլըղ, հաեաթպախշ պիր բան-
ղէհիբ մադամընը թուլաճագ տըր,
վէ իհթիմալտէն օլտուղու իւղըէ:
պիղէ պուլունմըշ նաղաթըլլա պաղ-
մադ իսթէեէնլէրէտէ ունուլմաեղ
լապէր վէրմէեէ քի, օ իթիգաալարը
եանլըշ տըր, զիրա, կէրչի պիզ իիթի-
եարլամըղ տըր վէ քէյֆսիլիք վէ
էնվալի ուղուպէթ չէքմիշիզ ալր,
լաքին, պիր էսիլի քիւթիւկիւն եան-
լարընտան եէնիտէն եէնի ֆիլիպէր
հուսուլէ կէլտիկի, վէ ինճիլի Շէ-
րիֆտէ միսալ կէօսթէրիլէն պուղ-
տան, թօթադ իչինտէ չիւրիւեէ-
լէք եէնիտէն հաեաթ ալտըղը մի-
սիլու, հիքմէթի իսիւտա, պիզիմտէ
վիւճուտուլուղու զաաֆընա վէ սա-
շուլուղունա բաղմէն, գալպիմիզ վէ
ֆիքրիմիզ, եէնիտէն եէնի գուլվէթ
վէ հիսսիյեաթ վէ իման վէ իթի-
գաա ֆիլիպէրինէ մալիք օլմուշ
տուր. պիզ չիմաի, պուլունտան նէ օ-
թուղ պէշ սէնէ էվվէլքի, վէ նէտէ
թուղ պէշ սէնէ էվվէլքի ֆաճոսեան օլմա-
պիր սէնէ էվվէլքի ֆաճոսեան օլմա-
նրպ, իլլա շու պիր ոէնէ միւտտէթ-
տէ էօլմիւշ վէ տիրիլմիշ օլտուղու-
մաղաաան, չօդ վաղըլար վէ չօդ
մաղաաան հալլէր վէ մէնղարէլէր կէօ-
թէրէք, բէք չօդ եէնի տէրսլէր ալ-
մա վէ էօրէնմիշիզ տիր, վէհասըլ,
պիր չիմաի եէնի պիր տիւնեաաա-
եղք կիպի պիր հալտէ օլտուղու մուղ-
տան, վիրէճէկիմիզ նասիհաթլար
տախի, թամալ վաղլմ ու հալին իհ-
թիւեաաթը չէտիտէսինէ էլէմ օլան
սուրէթտէ օլաճագ տըր, վէ էսաս-
լարլուտ, քիւմիլէն, Ալլահա վէ ֆա-
տիշահա ինղընտա վէ սաաաղաթ
իւ վէրինտէ միւլէսսէս պուլունմադ.

տրր, չիւնքի, ալելուսուս պիղ, պիլա իսթիւնա հէր պիրիմիղ, մատ տի վէ մանէվի հէր նէվի խայր ու մէնֆաթրիւղ իչին, անճագ վէ ան ճագ էվվէլա Ալլահ աղիմիւշչան հաղրէթլէրինին, վէ սանիեէն տախի չէվքէթլու գուտրէթլու փառիյահըմըղ - էֆէնտիմիղ հաղրէթլէրինին լուծֆ ու մէքհամէթլինէ միւհթամ պուլունմագտաեըղ, Ալլահա վէ փա տիյահա սատրգ օլմանան վէ եախօա իթանթ վէ սատագաթտա գուսուր իտէն հիչ պիր ֆէրտ, տէկիլ եալընըղ տին ու մէղհէպ, հաթթա ֆէլէսէֆէ նօթթայի նաղարընտան պիլէ պադըլաա, միւմքին տէկիլ տիր, խայր ու չէրրի վէ տօսթ ու տիւշմէնինի թէֆրիգէ միւղթէտիր օլամադ:

Էհլի տիգդաթ վէ միւթալաաթա մալիւմ տուր վէ մըգտարը քիֆահէ տէ մուհաքէմէ սահիպի օլանլար չէհատէթ իտէպիլիլըրէր քի, պիղ մին զայրի լիեադաթ, տաեիմա ուղաղը կէօրմէկէ չալըյարագ, վէ հէր նէվի ֆէտաքեարըղը կէօղէ ալարագ, չիմ տիեէ տէկին պիր չօդ նաոհհաթլար վէրմիչ վէ դարըըըգտա ատապէթ վէ հաղարէթ կէօրմիւշիւղ տիւր, վէ չիմտի իսէ օլ կէօրտիւկիւմիւղ ատապէթ վէ հաղարէթտէն տօլանը, սիթէմ ու թէչէքքի իթմէքտէն դիեատէ վէ չօդ զիեատէ, շուհա թէէգուիֆ իտէրիգ քի, հէր նասիհաթըմըղըն մագըուսու հաղըդաթ օլմաոր անլալըլապ տիյնէնիւմէտիկինտէն, պիթթապիլ քիւլի մագարաթլարը կէօրիւմիւշ տիւր, վէ էլան տա կէօրիւմէքտէ իսէ տէ, ինչաալլահ արթըղ էմրի պասիթէթէ րիահէթ իտիլէրէք օլ մէլուն ճէհալէթէ պիր խիթամ վէրիլէճէք տիր:

Ա.Զ.Գ.Ա.ՅԻՆ

ՂԱՐԻՊ ՀԱԼԼԵՐ

Պիր սէնէտէն պէրու Մանղումէմիղի օղումանան զաթլարտան պիթթապի պաղըլար, միլլէթճէ հալլէրիմիղէ տաեիթ պաղը մալիւմաթ ալմաղըղ, վէ տահա տօղրուսու քէնտի էֆքեարըմըղը անլամաղըղ արղուսինտէ պուլունճագալար տր:

Օլ խուսուստա չօղլուգ մալիւմաթըմըղ օլամանաճաղընտան, եալընըղ զաղէթալարտա կէօրտիւկիւմիւղ հալլէրտէն պիր խիւլաաա պէեան իտէպիլիլըրի:

Բաթրիգթանէճէ իչլէրէ կէրչի պաղըլմագտա իսէ տէ, Ամեն. Պատրիարք Հայր հաղրէթլէրինին նամիղաճըղը սէպէպիլնտէն հալէա քէօտէն ինէմէտիկի կէօրիւմէքտէ տիր:

Շիմտիլէրտէ զաղէթալարտա օղունմագտա օլան էն պիւեիւք վէ էն սըղ հալատիս, մէքթէպլէրին իմթիհանլարը իլէ թէվիլի միւքեաֆաթլարը հալատիսի տիր:

Պաղը զաղէթալար քէնտի մէսլէքլէրինէ տէվամ պիրլէ, մէքթէպլէրի բարլագ պիր սուրէթտէ կէօթէրէք, սէնալէր օղուտուղլարը թագտիրտէ, պաղըլարը տա, դարչը սէօլլէեէրէք, վէ ալէլիսուսու մէղքիւր զիյնէթլէրի ֆաեիտէսիղ կէօրէրէք, սըրֆ վէ պօշ պիր նիւմաեիլտէն իպարէթ տիր տիմէքտէ տիրլէր:

Պիղ տախի սօնրաքիլէրին էֆքեարընտանըղ, տիչարտան պիր թագըմքէսան տապէթ իտիպ տէ իմթիհան իսմիլլէ, պիչարէ չօճուղլարա էղիյեէթ չէքտիրմէքլիքտէն ֆաեիտէն տիր, մագսէտ նէ տիր, էկէր պիր թէչվիգաթ նիյեէթի իլէ իսէ, եան

ընտրել, մէկմուկ օլունան պիր տէրէճէ
Փառնտէնէ գարշուլդ, գըրդ տէրէ
ճէ մազարաթը վար տըր տիեէպի-
լիւրիդ, ալէլիսուսա չօճու գլարըն պա-
ղըլարընա ճէմիյեթ հուղուրունտա
միւքեաթտըլար վիրմէքիք, տիկէր-
լէրինի էօլտիւրմէք տիմէք տիր, ա-
ղըլսըղըլդ տըր, չարբըդ պիր ուսու-
տուր, գաշ եաբարբմ տէր իքէն կէօզ
չըդարմադ տըր, էմմա, պունու պիդ
իճատ իթմէհիպ, էվրօպալըլարտան
էօյրէնմիչիդ տիր, տէնիլիւ իմիշ. վար
սըն էօյլէ օլսուն, քիմտէն էօյրէնիւ-
միշ օլւար իսէ օլսուն, թա էսաորն
տան եանլըլ վէ մուղիբր տիր. հաթ.
թա էօյլէ բարլադ բարլադ միւքեա-
թաթլար վիթմէք տէկիլ, չօճու գլարա,
պիր պիրիննէն ֆարգըլ օլարադ,
տէրս վադթինտէ նիշան ուսուլինի
իճրա իթմէք, վէ տէ հաթթա, պա-
ղըլսընա, տէրստաչլարը եանընտա
պիր դոբրու աֆէրին տիմէքիք պիւէ,
աղըլըլդ տէկիլ տիր, պիրիննի գալ-
պինի եաբար իքէն, տիկէրլէրին եիւ-
րէքլէրինէ խանչեր սալմադ տըր,
հօճալըլ տա հֆունէր ու մաարիֆէթ,
հէր չօճուղա պիրէր եօլտա թէչվի-
դաթ օզ ումադ տըր, պու մէսէլէ-
տէն եաղընտա խասսէթէն պահպ ի-
տէճէկիդ:

Ղաղէթալարտա պիր պիրինէ միւ-
պանին սուրէթտէ կէօրիլէն հավա
տիսլէրտէն պիրի տէ ֆըկիչ խասթա-
խանէսի մէսէլէսի տիր:

Պու ֆըկիչ ալթմըլ վէ պէլքիտէ
տահաճ զքեատէ սէնէտէն պէրու միւ-
լէթին պաշընա պիր պէլա օլմուշ
տուր, չիւնքի, պիր պիրիննէ զարադ-
լարը վէ եախօտ նէֆսանիլէթլէրի օ-
լան խօսպինլէրէ պիւնեիք պիր սէր-
մանէ օլմուշ, վէ զարարընտա տա
եիմա զէվալըլ պիյարէկէան չէքմիշ
տիր:

Ղաղէթալար պիր էհալինին խալը
ու մէնֆաաթընա խըտմէթ իտէպիլ-
տիքլէրի կիպի, քիւլիլ զարարընը
տախի մուճիպ օլապիլիլէր, մարի-
ֆէթ անը ֆէհմ իյլէմէքտէ տիր, վէ
քէմալի թէէսսիւֆ իւզրէ սէօյլէրիդ
քի, պիդտէ իսէ չապը չէքէրտէն թէֆ-
րիդ իտէպիլիւր բէք աղ քէսան պու-
լունտուղունտան, ումուճ զաղէթալար
վէ քիթապլար, հիսապճա, ֆառնտէ-
տէն զիեատէ զարարը մուճիպ օլ-
մուշար տըր, նաւըլ քի պիր միսուլի
էսէֆ իշթիմալիտէ, իքիհաթթաւտան
պէրու զաղէթալարտա, բիւր քէտէր
վէ բիւր մահղունիյեթ վէ մահճու-
պիլիէթլէ օզ ունմադտա տըր:

Պիր Հոգաբարձութիւն օն իքի սէ-
նէ ֆըկիչին իտարէսինէ տէվամ իյ-
լէտի, օն իքի սէնէ զաղէթալար,
մէղքիւր Հոգաբարձութիւնու մէտհ
իտիպ կէօյլէրէ չըդարտըլար, դա-
լէմէ էօյլիւ վէ թէրազի տէնիլէն
չէի ունուլթտուլար, էհալինին գու-
լաղըլ էօյլէ տօլտու վէ էօյլէ ինտն-
տը, պիրտէ պու արաւտա, եանի կէ-
չէն սէնէ, էՁ հէքիմ իթթիֆադ ի-
տիւպ իմզա թօլլաեարադ, մէղքիւր
Հոգաբարձութիւնա գարշը սիթէմ-
լէր իթտիլէր, չարբըղըլլար իննաւ
իյլէտիլէր, վէ օրասը խասթալանէ
տէտիլէր. վէ կէրչի Բաթրիդիտան
ալթ իւսթ օլտու, լաքին իքի թարա-
ֆըն տախի իաթըրընը գըրմադ իս-
թէմէտիլինտէն, հաղդը մէյտանէ
չըդարմաւտը, քէլֆիլիէթի, նիզամը
տաեիլէսինտէ թէֆթիլ չէ թահղըդ
իտիպ տէ, մէսէլէսէ պիր նէթիճէ վէ-
րէմէտի. վէ իչի պիր թաթլըլ եէրինէ
պաղլումադ իչին, էՁ հէքիմլէրին սալթ
պիր թիքիլֆինի իճրա պիրլէ, Հո-
գաբարձութիւնա, իքի նէֆէրտէ հէ-
քիմ իլալէ իյլէտի, ֆադաթ օրա-

տա խլումէթ իտէճէք հէքիմլերին գօնգուր ուսուլի իլէ եանի էվրօքատա օլաուղու կիպի, եանի հէր հէքիմ խասթախանէ հէքիմի օլամահաճա- ղընտան, իմթիհանտոն կէչիլիմէք- լիք ոճսուլինի թահօին իյլէտի իսէ տէ, իճրաւընը կէօսթէրէմէտի, պիր- տէ պօւ արատա, Հոգաբարձութիւն ազալարընտան պիր գաչ նէֆէրի ին- ֆիալ իտէրէք իսթիֆա իթտիլէր, վէ կէրչի Բաթրիգխանէ իսթիֆալա- րընը դապուլ իթմէտի, լաքին արա- տան ալար կէչիպ միւմարիլէյհիւմ դաթլարըն տէվամ իթմէտիլէրինի- տէ կէօրիւպ եէրլէրինի պօչ պրադ- մադ իսթէմէտիլինտէն, սաեիր գաթ- լար թային իյլէտի:

Թէաճճիւպ օլունաճադ պիր հալ տիր քի, միւմարիլէյհիւմ դաթլար, միւմքին տէկիլ տիր պիդ կէլէմէեիդ, պիդիմ արթըգ վադ թիմիդ վէ իշիմիդ միւսաիտ տէկիլ տիր եաբամաեըգ տիրէէրէք իսթիֆալարընտա պու կիւ- նէ գատար իսրար իթմէքտէ օլտուգ- լարը թագտիրտէ տախի, Բաթրիգ- խանէ անլէրի, հալէա ազա տէեի թանըմադտէ օլտուղունտան, Օրա- ցոյցլարտա էօյլէճէ իսիմլէրի օգոււն- մադտա տըր:

Ղաղէթալար իքի թարաֆա թագ- սիմ օլունարադ, պաչլատըլար, եէլ- քէնլէրի էնտիրմէկէ, եանի կէօյլէրէ գատար չըգարտըլարը մէղքիւր Հո- գաբարձութիւնուն պազը հալլէրինի թագպիհէպէ պազըլար իսէ պիւթիւն պիւթիւն գարըն պէօյլէեէրէք, էհա- լինին մահգոււնիլիլէթիլի մուճիպ օլ- տուլար:

Պու հէնկեամտէ, պիր գաչ նէ- ֆէր հէքիմէ վէ եախօտ պիր իքիսի- նին թէպտիլինէ յիւղում կէօրիւլ- տիւ, պուլունան Հոգաբարձութիւն,

իշլէրինտէ, ԿՁ հէքիմին արգու վէ իտտիասը, վէ ղաղէթալարըն տախի թահօինի մուճիպինճէ իքի նէֆէր թագպիպ պուլունտուղու պիր ղէման- տէ, խասսէթէն թիմարխանէ իշին, Հայ թագպիպլէրտէն պիրինի թային իյլէտի, վէ սուրէթի գահլրէտէ պու պիւեիւք պիր իսահաթ իճրա- սը տիմէք օլաճաղընտան, հադգլա- րընտա մէմուիլիլէթլէր օգոււնտու, պիրտէ պունտան պիր ալ էվվէլ, եինէ ղաղէթալարտա, պատիի էսէֆ օլաճադ պիր հալ, եանի միւմարիլէյհ թիմարխանէ հէքիմինին, օլ խու- սուստա մէհարէթի լաղըմէսի պու- լունմատըգտան պաչգա, մուղաեիրի օլարադ, գարարընտան զիեատէ ի- լաճլար վէրտիլինտէն, պիչարէկեան- տէն պազըլարըն թէհի եէրտէ բէն- չէի էճէլէ տիւչտիւքլէրի, վէ պդ- քէյֆիյեթիլին թէֆթիլ ու թահգըգը ղըմընտա, Կ թագպիպտէն միւրէթ- թէպ պիր դօմիսիօն թէչքիլ գըլըն- տըղը, վէ պազը ղաղէթաեա նէգա- րէն, միւմարիլէյհ տօգթօրուն կիւճէչ նէրէք իսթիֆա իյլէտիլի, վէ պազը- լարա նէղարէն տախի, Հոգաբար- ձութիւն թարաֆընտան իսթիֆասը իսթէնիլտիլի օգունտու, վէ հալէա- տա մէսէլէ հալլ իտիլէմէտիլինտէն, լէհինտէ վէ ալէյհինտէ մէգալէլէր օգունմադտա տըր:

ՊԱՆԴՈՒԽՏ

Մեր մէջ ամեն գրիչը ձեռք առ- նող գոնէ հեղմը լացած է պան- դուխտներուն վրայ. այնչափ բան

զբուած է այս եղբայրներու մասին որ
պաշտօնային զիրենք իրապէս ուսումնա-
նորելու, անոնց անոնց հետ մօտէն
ընթացական մէջ գտնուելու, դպրոցա-
կան գրասեղանէն իսկ կարելի է հա-
տորներ լեցնել. լեցնել բայց միշտ
լացով, միշտ պատուհաս մը համարե-
լով պանդխտութիւնը մեր գաւա-
ռացի եղբարց համար:

Շաբաթաթերթի մը խմբագրա-
պետը յանկարծ զարտուղութիւն մը
բերաւ, ի յուր աշխարհի հրատարա-
կելով թէ պանդխտութիւնը ոչ թէ
տառապանք, այլ սիրտնք մը կու-
նայ իւր սրտին:

Կայծ մըն էր այս ամենէն առաջ
թխտապէս զարմացող, ու առ տա-
կաւ խորհելու և վերջ ի վերջ՝ հա-
ւանելու ստիպող ճշմարտութեան
կայծը, նետուած ընկալեալ սովո-
րութեան մը դէմ:

Պանդխտութիւնը ջատագովե՞լ,
եղած բա՞ն է, ո՞վ ըսած է, ո՞վ լսած
է ատանկ խօսք:

Եւ ահա քանի մը անձինք ելան
իրենց մամիկի (դատողութիւններն
հեղուկ հրապարակին վրայ), մաճն ու
արօրը, կամն ու մանգաղը, եզն ու
լուծը նորէն դրուատելով:

Եթէ ընդունինք ասոնց խօսքը,
մեր Կրպօն և Յակօն, մեր Տիկօն և
Կիկօն պարտին բնաւ երբէք չի դատ-
ուիլ իրենց հողէն, իրենց ջուրէն,
իրենց տեղէն:

Լա՛ւ բան:

Այս լաւ բանէն ինչո՞ւ զրկենք
սակայն մեր Պօլսեցի Հայերը. ասոնք
ալ թող կենան իրենց տեղը. թող
չերթան դաւառները ի կրթութիւն
իրենց եղբարց, և կամ անպէտ բան
մը թող համարին՝ բժշկութիւն, փաստաբանութիւն, գեղարուեստ

եւայլն սորվելու իւրոպա. անձնասէր
չլլանք և ա՛յլ աւելի առաջ գնալով
հանուր մարդկութենէն պահանջենք
թէ լաւ է, քաղցրագոյն է անխախտ
մնալ իրենց ծննդավայրին մէջ, թէ
անօգուտ — և հետեւաբար վնասա-
կար է — ամեն ճամբորդութիւններն
ու յարաբերութիւնք:

Դժուար բան մը չէ եղբակացնել
թէ երբ դադրին ուղեւորութիւնք և
յարաբերութիւնք երկու օտար դա-
ղափարի, երկու օտար քաղաքի բը-
նակչաց միջեւ, անմիջապէս կտրուած
կ'ըլլայ արուեստներու, գիտութեան
և քաղաքակրթութեան թելերը
մարդկութեան հետ. այս պարագա-
յին մէջ մարդիկ կը մնան հոն ուր ուր
են, ու ասի բոլորովին հակառակը
եղած կ'ըլլայ քաղաքակրթութեան
նպատակին որ է առնեցածդ տալ և
չառնեցածդ սորվիլ առնել ու կա-
տարելագործուիլ:

Ի՞նչպէս ուրեմն կրնանք մեր
յատկութիւններն կատարելագործել
առանց պանդխտելու, առանց մեզ-
մէ դուրս եղողին դիմելու, կամ ա-
ռանց մեզմէ վեր եղողէն օգտուիլ
ջանալու:

*
*
*

Մենք ուրիշ սխալ ըմբռնում մընալ
ունինք. մեզ համար պանդխտ եմ
միայն անոնք որք բեռնակիր, պա-
հապան, ջրհանկիր, սենեկապետ եւ.
այլն են ի Պօլիս: Աւաջուց ի վեր
այսպէս չե՞նք հասկցած պանդխտ-
ները:

Ձենք մտածած թէ կարապետ փա-
նոսեան, Սիմօն Յէլէկեան, հայր Կէ-
զիւրեան, Վահան վարդապետ, — մեր
խմբագրական, ուսուցչական, բժշ-
կական, սեղանաւոր և վաճառակա-

նական ու այլ արհեստաւոր դասա-
կարգի ազդայնոց պատկառելի մէկ
մասը, ճիշդ մեր բեռնակիր եղբայր
ներուն պէս պանդուխտներ են. ըն-
տանիքով հոս դաղթական և կամ
երթեւեկ պանդուխտներ. ոչ աւելի
ոչ պակաս:

Պանդխտութեան վրայ արիւնէ
արցունք թափողներն ընդէ՞ր արդ-
եօք օր մը օրանց չեն մտաբերեր ող-
բալ փանոսեանի մը, Ֆէլէկեանի մը և
ուրիշ այնքան դաւառացի Հայերուն
վրայ ալ. որք հոռ պանդխտած, յա-
ռաջացած, և իրենց ազգին մտաւո-
րական անսպառ ճարակներ կուտան
այսօրուան օրս:

Իրաւ որ ես այդ կոծումին մաս
նակից չսիրտի ըլլալի, սա գերազանց
պատճառով օր, մեր ազգին պար-
ծանքներն են այս վերջին կարգի
պանդուխտները:

Խնդիրը տարբեր տեսակէտէ մը
քննելով, կը տեսնենք թէ մեր գեղ-
ջուկ պանդուխտներուն վրայ տակա-
ւին զգալի բարեփոխութիւն մը լի-
րած չէ պանդխտութիւնը. մենք ըս-
տուդապէս գիտենք թէ ամենցմէ
չատեր ընդհակառակը մտնույ և
հոգւոյ վնասներ ունեցած են՝ պոն-
դըլիտութեան, ըսենք քաղաքակըր-
թութեան աղոտտ կողմերէն չլացեալ
յափշտակուելով, ախտաւոր դառ-
նալով իրենց երկիրը:

Օր մը, սիրոյս համար, դացէք
Պոլսոյ կամ Ղալաթիոյ մաքսատունը:

Հազարէ աւելի Հայեր սիրտի տես
նէք հոդ բեռնակիր, ձողարարձ,
հակալար պաշտօններով, մէջերնուն
հինդ առ հարիւրը հազիւ թէ կրնան
կարգալ քերական, միւսները տղէտ
բոլորովին. այլ սակայն, թողլով կի-

րակնօրեայ վարժարանը, այդ եղ-
բայրներուն ամէնն ալ Հայ վաճառա-
կանաց քո՛վ—պահապան—սպասաւոր
են. ատոնց դրադիրներէն և այլ ի-
րենց ծանօթներէն իրենց լեզուին
այնչա՛փ քաղցր ու դիւրին ընթեր-
ցումը շուտով ուսանելու, տարրա-
կան թուարանութիւնը ստանալու
պահհուցութիւնը ունին. այո՛, ունին
պարագայ ժամանակը և պատեհու-
թիւնը, բայց սիրտ ու կամք չունին.
կատարելապէս թմրած մարդիկ են.
մաքսատունէն դինետուն, անկից
յաճախ սրճարան, և անկից խանը
կամ մաղաղան, և անկից առտուն
եկեղեցին ու նորէն մաքսատունը:

Ահաւասիկ, որչափ մենք գիտենք
մեր պանդուխտներուն ստուար մե-
ծամասնութեան Պոլսային կեանքը:

Մի՛ ըսէք ինձ թէ կարգալ գրել
գիտնալը մեծ բան մը չէ. անոնց
կեանքին հետ քիչ չատա առնչութիւն
ունեցողք գիտեն թէ միմիայն կար-
գալ գրելու տղիտութենէն նիւթա-
կան ի՛նչ վնասներու կ'ենթարկուին.
օրական փոքրիկ վնասներ բեռնակ-
րոց պետերէն. և ամսական կամ
տարեկան մեծագոյն վնասներ
թառուաց մանուածապատ հաշիւներ-
րէն:

Եթէ մեր պանդուխտ եղբարք
Հանս՝ն իրենց այս միջավայրէն օգուտ
քաղելու, եթէ փոյթ ունենան իրենց
դատողական մակարդակը լայնցնելու, մե-
հթէ այս տեղի արհեստներէն, մե-
քենաներէն միւրձառական տեղեկու-
թիւններ ստանան և նմոյշներ տանին
իրենց երկիրը, ոոյ՛ն առաւելութիւն
ներէն իրենք ու իրենց երկրացիքը
պիտի չահին:

Ահա այս է կամ այս ըլլալու է
պանդխտութեան նպատակը. և եթէ
մեր անհոգ, ծոյլ, տգէտ եղբայրքի

ընցայժմ չեն կրցած ուղուածին չափ արգասաւորել իրենց պանդխտութիւնը և բեռնակիր մնացած են ցեղէ ցեղ, ատի ի՞նչպէս ապացոյց մը համարինք ընդդէմ պանդխտութեան, որ է նոյն իսկ քաղաքակրթութեան միակ աւանդը:

Յ. ԿԻՍԻՒԵՇՎԱՆ

ՄՕԶԱՅԻՔ

ԻՔԻ ԱՅՏՈ. ՊԻՐ ԶԵՆԿԻՆԼԻՔ

Ահալի պէտէ սէնէտէ ալթը տէֆա՝ եանի հէր իքի ալտա պիր, զէնկին օլմադ իւմիտի իլէ բէրվէրտէ օլաւադ, թասաւվուրէն հէր պիր իշլէրինի սըրասընա գօրլար վէրա. հաթ պիր էօմիւր կէչիրմէյի թասմիւ իտէրլէր, հէր տէֆաքի չըմէնտըֆէր բիեանքօսու չէքիլը, իշթէ օլ վադըթ ումոււմ թարի օլան իշպու զէնկին օլմադ իւմիտի զալիլ օլաւադ, պահթընա քիւսէնլէր չօղալըր վէ թէմինէն տէյէ պիլիլիդ քի, էկէր պիլիլմ չըմէնտըֆէր բիեանքօսուէն պէտուա թէէսիւր իթմիշ օլալըր, չիմտիյէ տէկին չօգտա՛ն տէօրտ եանը չարբըլմը իտի:

Մէսէլա մատամ Պիրիճիկ էօյլէ նիյէթ էթմիշ իտի քի, չըմէնտըֆէր բիեանքօսուէն պէօյլէք իգըամիյէ. սի 600.000 ֆրանքը գազանաճաք օլուր իսէ՛քի, պուտա քէնտինճէ մուհադդադ իտի, փարիլտէն ֆիստան լար չարկալար կէթիլտէճէք, Պէյ. օղու տօղըուսուէնտա բեարկիլը էվ, Պէօյլէքտէրէ բիաչասընտա եալը վէ Պէօյլէք Ատատա տախի միւքէմէլ պիր շալէ ալաճադ, վէ ալէա լանտօլար աթլար կէթիլտէճէք իտի, վէլ հասըլ, իգըամիյէտէն ալաճաղը 15 000

լեթայա պէտէլ, 25.000 լիւալըդ պիր մէսարիֆ իտէճէք իտի. ադսի օլաւադ բիյանքօ քէնտինէ չըքմատը մը, եիւրէկի եանկընըղընտան, արթըք պաշլատը հադդը իլէ տիլինէ վէրմէկէ,

— Իւսթիւմտէ մութլադա պիր ուղուսուլլուդ վար. քա՛ պուէնէ՞ թալէհսիլ իմիշիմ պէն, հիչ տէիլ իսէ 60.000 ֆրանք օլսուէն չըգալըտը նէ՞ օլուր ուտու (հէր քէս, պէօյլէք իգըա. միյէերի գազանաճաղընը կէօրտիւք. տէն սօնրա, պէօյլէճէ աղա գանաթ էթմէկէ պաշլար) օ՛ֆ, եէրէ պաթսըն չանսըմ քի հալեա աչըլմատը:

— Քա ճանըմ, նէեէ՛ պօշ եէրէ տօղա չըքարսըն Մամա, պու չանս օնուէն պիր չէյ տիր, պու տէֆա չըքմատըեւսա կէլէճէք տէֆա էլպէթտէ չըգար:

— Էյ աւան մէուդլարըմը չըգար. մա Սօֆի, պու գատար վաղըթ տըր նէ՞ օլուրտու, հիչ տէյիլ իսէ պիր քէր. բէտէ պանա չըգալըտը, քա օնէ ճանըմ եալըլար, շալէլէր, լանտօլար ալաճաղըտըմ:

— Իքի ալ սօնրա օլսուէն, նէ եաբալըմ, իշթէ պու տէֆա չըքմատը, քէյֆինին քէհեասը տէեիլը եա...

— Իշալլահ քէօր օլսուէն տա չըգմաղընա օղըասըն:

Պրադալըմ քի Պիրիճիկ տուտու հիտտէթինի պէտտուալար իլէ թէս. կին էթսին, պիլ Ռօքոս աղա իլէ մաաամը օլան վէրօն տուտուէն պու պապտէքի թասաւվուրլարընը նադշ իտէլիմ:

— Ռօքոս տղա, չըմէնտըֆէր բի. եանքօսուէն չէքիլմէինէն նէ՞ գատար վաղըթ վար...

— Ալաֆրանկա ալըն պիլինտէ:

— Քա ճանըմ, պէն ալաֆրանկա տան աղնա՞րըմ:

—Մաշալլահ, սիւսէ կէլիւսէ ա-
լաֆրանկանըն էն պիլկիճի բէտիւր-
սին պաշըմա . . .

—Սիւս պաշկա, աեւըն կիւնիւնիւ
պիլմէք պաշկա . կէրչէք շաղաեւ
պօշլա Ռօքոս աղա, բիեանգօ հան
կը կիւն չէքիւէճէք :

—Պէչ կիւն տահա գալտը ամմա,
դանն էտէքսէմ պու տէֆաքի իղրա-
միսէ 300,000 ֆրանք տըր :

—Բա նէ՞ օլուր, 300,000 ֆրանք
դայէր աղ բարա տըր, էվվէլա պիզէ
օթուրահաք, դօմիլֆօ պիւր էվ ալը-
րըզ, իքի իւչ էվ տէ իրատ իչին ա-
լըրսադ, կիւլ կիպի կէչիւրիզ :

—Հաղըր էվ ալմամ պէն, քէնտի
օթուրահաղըմըզ էվի, թապիեաթճա
քէնտի էլիմլէ եաբտըրթաճաղըմ . . .

—Գուզում Ռօքոս աղա, չամա.
շըրլըզ մաթվադտան ալըր օլսուն
քի, չամաշըր կիւնլէրի մաթվադտա-
քի խըւլըշ օրթատան գալքսըն,
պիրտէ նէ եաբարսան եաբտա, ավ-
լուսու գարանլըզ օլմաըն :

—Պէն եաբահադ էվիմին կուս-
տօսունու քիմսէեէ սօրմամ . օ տէեիլ
ամմա եանընտա իքի շըմէնտըֆէր քէ-
հատը վարըտըլսա, նէրտէ տիր օն-
լար :

—Օնլարը կէչէն հաֆթա պօղ-
տուրուպ տա, մատամ Ռիղբիդու.
եա չապկամըն պօրճունու վէրմէ-
տիմ մի . . .

—Նէ՞ եաբտըն . . . պօղտուր-
տոնն մու տէտին . . .

—Բա նէ՞ եաբալըտըմ, օ դատար
ոանա տէտիմ քի իքի լիբա վէր տէ-
յի տէ, եօգ տուր տէտին :

—Շու եաբտըղը լիչէ պաք հէլէ,
օ կիւզէլիմ էվլէր, տիւքքեանլար,
մահվ օլտու պիթտի, թէքմիլ ավը-
նըւիմիզ հիչ օլտու . . . չիմտի պէք
լէ քի օ նալլէթ շապկանա բիեանքօ

վուրսունտա իրատ ալալըմ . . .

—Նալլէթ օլսուն, օ՛ միսկին դա-
րըտա կէլտի մաթլադ բարա իստէ-
րիմ տէտի իսէ, պէնտէ շըմէնտըֆէր
քէհատարընը պօղտուրտում . վա՛լա,
վա՛լա վա՛լա, դուզում Ռօքոս աղա
պաշկա շըմէնտըֆէր քէհատըմըզ
եօ՞գ մու :

—Վար ամա եա օ սաթաղըն նօ-
մէրօլարա չըգարոսա նէ՞ եաբահաղըզ :

—Սման սէնտէ, զաթը սաթաղը-
լարըմ ուզուրլու նօմէրօլար տէեիլ
իտիլէր քի :

—Ուզուրլու օլմատըզլարըն նէ-
տէ՛ն պիլտին :

—Ուզուրլու օլալտըլար, ու-
զուրսուզ պիւր սարաֆի էլիւէ կէչմէզ-
իտիլէր :

—Ինանըրսան վէրօն, էկէր քի իւչ
եիւզ պին ֆրանք, օ սաթաղըն նօ-
մէրօլարա չըգարոսա եօգմու, էվի ալա
թընը իւստիւնէ կէթ իրէճէեիմ :

—Բա ճանըմ, պիրաղտա խալըր
սէօլլէ Ռօքոս աղա, հէմ պէնիմ տիւչ
աղչամ ըլուեամա կէլտի . 1365, 170
նօմէրօ գաղանահադ տըր . իւք ալ-
տըղըն շըմէնտըֆէրին նօմէրօսը տըր :

—Վէրօն, նէ աիւչիւնիւեօրում
պիլի՞րմիսին, էվ ալահաղըմըզա տօղ-
քու եօլտա պիւր բասաթ եաբտըրթ-
սադ տահա էեի օլմա՞ղ մր :

—Սաքըն հա՛, բանսիօնէր կիպի
բասաթտա օթուրուրում գահէր . պէն
իչիթտիմ քի Սիթէ տը Ռէրա սաթ-
լըք ըմըշ, ուզադտան կէօզ գուլաք
օլտա, շու օզգաղիեօնու էլտէն գա-
շըրմահալըմ :

—Պազ պու տէտիլին բէլէբիւր
չէ՛յ, պիւրտէ եիւզ թանէ շըմէնտը-
ֆէր քէհատը տահա ալմալը քի, բի-
եանգօ չէքիլտիքճէ ֆրատարըմըզ
ալթըրալըմ :

—Պիրտէ սանա չիմտիտէն սէօլ-

լեւիմ, պունտան սօղրամա՝ էօլլէ Վիչէն աղալարըլա, Բէրուզիկ տու-տունուն թագըմըլա գօնուշմաեը քէսմէլի, զէրէ պիզիմ բօզիսիօնուսու-ղա եագըչըք ալմազ օ եօլտալարըլա գօնուշմազ ։

— Զաթը պունտան պէօլլէ գօ-նուշաճագ ատամարըմըզ, գօնթլար, մարքիլէր, էն աշաղը պանգա տի-րէքթօրլարը վէ զայէթ տէ պէօլլէք պանքէրլէր օլաճագ տըր ։

Վէլ հասըլ աղա վէ գատըն թասաՎ-վուրէն զէնկինլիքլէրինի օլ տէրէճէ-եէ վարտըրտըլարքի, մօնսիէօ Ռօ-չիտ, ծէյ Կուլտ, վէ մօնսիէօ Վան-տէրպիլթլէրին՝ պունլարըն եանընտա սօլտաքի սըֆըր գաաար պիլէ էհէմ-միեէթլէրի գալմատը ։

Իլանը մուճիպինճէ բիեանքօ չէ-քիլտի ։ զաղէթալար պէօլլէք իգըա-միյէեհի՝ միւթատլարը վէճհ իւզըէ, քիսի պիր ֆըրընճըեա, քիսի պիր օ-տապաշըեա, վէ քիսի տալիս պիր սար-րաֆա գազանտըմաղա պաշլատը-լար ։ զաղէթալարըն վէրտիքլէրի միւթթլիֆ հաՎատիսլէրէ ասլա գուլաք ասմագսըզըն, պիզիմ Ռօքոս աղա պիր նօմէրօ քեաղըտը ալարագ-տրիզ ու ամիգ պագտը իսէ տէ, պու տէֆա-տալիս պիր ֆրանք պիլէ քէն-տինէ իսապէթ իթմէմիշ իտի ։

Իմտի, պիթթապի ալաճագ իրատ-լարընը իքի ա) սօնրա ալմաղա մէճ-պուր օլտու ։ մատամը Վէրօն տու-տու իսէ շիմտի, պուս պէտպալթլըգ-տան պիրաղ թէսէլլի պուլմագ իւզըէ օլ պիր տահա կէօրիւշմէնէճէկի Վի-չէն աղանըն խանէսինէ կիտիպ, մա-տամընա տէրտլէչէրէք տէֆիղամ իթմէք իւզըէ իմիշ տիր ։ Զ ։

ԱՆԼԱՆԱՄԱՏԱՐԳ

«Արեւելք» տէ օգուստուղուսնա կէօրէ, Լօնտրատա հէքիմլիք թահ-

սիլ իթմիշ օլան Թէքիրտաղը տօգ-թօր Ստեփանեան էֆէնտի, պիր մի-սիօնար ճէմիյէթի թարաֆընտան, Ամէրիգատա վագը Գօնկօ Պօլօլօ չէհ-րինէ կիտէճէք տիր ։

Միւմալիէյհ կէնճ տօգթօրուսն շու-արգուս վէ շու ճէսարէթինի կէրչի թէպրիք իտէրիզ ։ Լաքին շուսա աղը-մըզ իրէմէմիշ տիր քի, «Արեւելք» Գօնկօեա իլք կիտէճէք Հայըն, էֆէն-տիի միւմալիէյհ օլտուղուսնու, եանի շիմտիեէ գատար հիշ պիր Հայ կիթ-մէմիշ պուլուստուղուսնու նէտէ՞ն վէ նէ՞րէտէն անլամըլ տըր ։ վէ պունուս պէօլլէ, եանի «Ռոտոսթոցի երիաա-սարգ բօիչկին առաջին Հայն է որ կը պատրաստուի» տիմէքիլքտէն մագ-ուսնէ տիր, էկէր պունտան մագսէտ նէ օլտուղուսնու պէեանէ պիր հիմմէթ իտէն օլուր իսէ, մէֆուսն օլուրուզ ։

Գօնկօտա պութըրէսթ օլաբագ-օն միլիօնա եագըն էհալի պուլուս-տուղուստան, տօգթօր Ստեփանեան էֆէնտի, միսիօնարլար թարաֆըն-տան կիտիպ խասթալարըն մէճճանէն թէտաՎիսինէ չալըշաճագ իմիշ ։

Էկէր մէզքիւր ճէմիյէթին ասըլ նիյէթի եալընը խասթալարըն էմ-րի թէտաՎիսի օլսա իտի, մէտհ իտէր իտիք, հալ պու քի, հիշ շիւպհէ ճաեիզ տէկիլ տիր քի, մէզքիւր բէր-տէնին արգաաընտան պիր տէ մէզհէպ վագըլըղը չըգաճագ, վէ պատէհու զէՎալը էհալի միեպնընտա նիֆագ վէ շիգագ պէլալարը պաշլաեաճագ տըր ։

ՏԱԽԻԼ ԻՆԵ

ԷՆԳՈՐԷՏԷ ՄԱՀԲԻԻՄԼԻՐ

Միլլէթի նէճիպէյի Իսլամ վէ տէօՎ-լէթի մուազգամայի էպէտի իւտաէՎամ

ալէյհինտէ, միւսէլլահէն իսեան էթ-
տիրմէք իւզրէ, մէմալիքի մահրուսէյի
Շահանէտէ միւթէվաթթն էրմէնիլէրի
թահրիք ու թէշվիդ իլէ, շաքաւէթ,
բօսթալարա թէսալլութ վէ դաթլը նու-
ֆուս ճինաեթլէրինէ ճիւրաթ էյլէ-
տիլէրի հասէպլիլէ միւթթէհիմ օլուսլ,
էնգարէ իսթինաֆ մահքէմէսի ճէգա
տայրէսինտէն ալէյհէրինէ հիւքմ սա-
տըր, վէ մահքէմէյի թէմիլգտէն թաս-
տիդ օլունարադ, միւստադաթլարը թայ-
էին գըլընան, վէ թաֆսիլաթը, բէսմի
«Ճէրիտէի Մէհաքիմ» իլէ սայիր էվրա-
դը հալաւիստէ, իքի հաֆթատան պէ-
րու նէշը իսիլմէքտէ օլան, վէ քէնտի-
լէրի միլլէթիմիլին հէր գըսըմ էճհէլլէ-
րինտէն պուլունան ճանիլէրին անճադ
էսամէսինի, պու հիւն պէրվէճհի գլյը
տէրճ իտիպ, վէ նէվի ճէգալարը իլէ
միւստտէթլէրինի տալի կէլէճէք նիւս-
լէմիլգտէ տէրճ ու պէեան իտէճէկիլ
տիր, չիւնքի դադէթամըզ հաֆթատա
պիր:

Ռուբէն Ճէվահիրճեան. 27 եաշընտա,
Գայսէրիեէլի. մաքինա վէ քէօսէլէճի.

Անտոն Ռշտունի. 46 եաշընտա, Իս-
կէնտէրիեէլի մուգիմ. մուհարրիր:

Բարսեղ Տէօքմէճեան. 27 եաշընտա,
Գայսէրիեէլի. թիւճճար:

Յակոբ Ճէպիտէլիքեան. 27 եաշընտա
Գայսէրիեէլի. աթթար:

Կարապետ Ալաճաճեան. 29 եաշընտա,
Գայսէրիեէլի. էսնաֆ:

Րահիպ Դանիէլ. 43 եաշընտա, Տէրէ-
վէնքի:

Յովհաննէս Արզըմանեան. 26 եաշըն-
տա, Գայսէրիեէլի. դալըպճը:

Դանիէլ Գարաբարսեղեան. 20 եաշըն-
տա, Գայսէրիեէլի. չուլճա:

Մամաս Ունանեան 21 եաշընտա, Գայ-
սէրիեէլի. բաստըրմաճը:

Կիւլպէնկ Աշըր Բարսեղեան. 18 եա-
շընտա, Թալասլը. տօղրամաճը:

Յովհաննէս Գարաբըլահեան. 19 եա-
շընտա, Գայսէրիեէլի. մանաստըր խըտ-
մէթճիսի:

Աւետիս Գայսէրեան. 20 եաշընտա,

Գայսէրիեէլի. մանաստըր խըտմէթճի:

Կարօ Քէրթմէնեան. 23 եաշընտ
Թալասլը. մուալլիմ:

Յակոբ Տապապեան. 47 եաշընտ
Թալասլը. սաաթճը:

Յարութիւն Սիմօնեան. 51 եաշընտ
Թալասլը. դաթըրճը:

Կիւրիւնիւ Կարապետ. 25 եաշընտ
Թալասլը. բօսթա միւլէզգիի:

Արսէն Գալֆաեան. 33 եաշընտ
Թալասլը. ափօդաթ:

Շաւարշ Իսահեան. 38 եաշընտա, Թ
լասլը. մուալլիմ:

Մարտիրոս Ճիվանեան. 20 եաշընտ
էֆէրէլի, Մէրզիֆուն մէթէպինտ
մէէզուն:

Ստեփան Պոյաճեան. 23 եաշընտ
էֆէրէլի. չէրթճի:

Յակոբ Բէհլօ. 42 եաշընտա, Կէ
րիլի. էսնաֆ:

Մարտիրոս Գալուստեան. 40 եաշը
նտ, Կէմէրէլի. Բրօթէսթան վալի
րինտէն:

Կիւրիւնիւ Թորոս. 22 եաշընտ
Կիւրիւնիւ. չէրթճի:

Կարապետ Թօմաեան. 40 եաշընտ
Մէրզիֆունլու. մուալլիմ:

Յովհաննէս Գաեաեան. 28 եաշընտ
Մէրզիֆունլու մուալլիմ:

Խաչատուր Օղլադճեան. 38 եաշընտ
Հաճի քէօյլիւ. էսնաֆ:

Գալուստ Օւլուքեան. 24 եաշընտ
Հաճի քէօյլիւ. էսնաֆ:

Սարգիս Միտիլեան. 30 եաշընտ
Հաճի քէօյլիւ. էսնաֆ:

Փանոս Եադուպեան. 30 եաշընտ
Թալասլը. տէմիրճի:

Միրիճան Թորոսեան. 25 եաշընտ
Թալասլը. տօղրամաճը:

Միսակ Պետրոսեան. 22 եաշընտ
Թալասլը. արապաճը:

Յովհաննէս Միրտիչեան. 26 եաշը
նտ, Կէրմիրլի. արապաճը:

Յակոբ Չօլադեան. 22 եաշընտա,
սէրիեէլի. գունտուրաճը:

Գրիգոր Քիւրճիլիսեան. 38 եաշը
նտ, Գայսէրիեէլի. մէօհիւրճիւ:

Մուշու Կարապետեան . 25 եաշընտա ,
Եօզդատու . գալըպճը :

Միսակ Բէչէճիեան . 32 եաշընտա ,
Եօզդատու . ֆօթօղրաֆճը :

Յովհաննէս Արգարեան . 32 եաշընտա ,
Եօզդատու . թիւճճար :

Սինէքերիս Բէպուպճեան . 24 եաշըն-
տա , Եօզդատու . ինուալլիմ :

Միքէ Աթէշեան . 19 եաշընտա , Եօզ-
դատու . խըտմէթքեար :

Մկրտիչ Փալապէան . 25 եաշընտա ,
Մէրզիֆունլու . չէրթճի :

Նահապետ Նահապետեան . 22 եա-
շընտա , Թալասլու . պէղապ :

Յարութիւն Գարակէօզեան . 21 եա-
շընտա , Մէրզիֆունլու :

Դազարոս Վատուրեան . 24 եաշըն-
տա , Գայդերիեան . չէրթճի :

Միհրան Վարդանեան . 28 եաշընտա ,
Զօրումլու . աթթար :

Յակոբ Տօլունեան . 44 եաշընտա , Պէ-
լէկէսէլի . չէրթճի :

Գաբրիէլ Վարդուկեան . 24 եաշընտա
Իվէրէքլի . գունտուրտճը :

Սուրբիկ Գատըն . 26 եաշընտա Էվէ-
րէքլի :

Արշակ Սինանեան . 21 եաշընտա , Է-
վէրէքլի :

Առաքել Տաեռեան . 13 եաշընտա , Է-
վէրէքլի . մէքթէպ շակիրօղի :

Խաչատուր Սաաթճըրեան . 41 եաշըն-
տա , Հաճի քէօյլի . պէրպէր :

Սահակ Ճիւնիւնեան . 17 եաշընտա ,
Մէրզիֆունլու :

Պետրոս Թինեան . 21 եաշընտա , Հա-
ճի քէօյլի . տիքիճի :

Բարիս սէֆիրի քէպիրի Էսատ
բաշա հազրէթլէրինին մէհգունէն վէ
մուվադգաթէն , Տէրստատէթէ կէլ-
մէք իւզրէ օլտուղու իշխտիլմիշ տիր :

— Խըտիվի Մըսրը Ղապաս Հէյմի
բաշա հազրէթլէրի Տէրստատէթտէ
պուլունտուղարը սըրասա , Միւղէյի
Հիւմաեունու զինարէթ իլէ , Միւ-
ղէնին հապի օլտուղու նաաիր անթի :

գալար նաղարը թագտիրլէրինի ճէլպ
իթմիշ օլմասը իլէ քէնտիլէրի թա-
րաֆընտան տալսի , պիր հէտիլէի
մախսուսէ օլմագ իւզրէ , պու քէր-
րէ Մըսրտան ֆէննի ասարը աթի-
գանա դաեթթ գըյմէթտար Ղատէտ
մօմեա իլէ սաեիր անթիգալար վի-
րուտ իտէրէք Միւղէի Հիւմաեունա
թէսլիմ գըլընտըղը միւսթապէր
տիր :

— Օսմանլը սիկուրթա շիրքէթի
ուսուսիեան , իտարէյի մէրքէղիե-
անին ըէսմի քիւշատը , չարշէնպիհ
կիւնիւ Գալաթատա Գարաքէօյտէ
եէնի եաբըլան Ապուտ էֆ . խանըն-
տա սուրէթի մութանթանէտէ իճրա
օլունմուշ տուր :

— Իքի սէնէ տիր , իգմիրտէ իճրա
իտիլմէքտէ օլան աթ եարըլընըն ,
հսկտեմբերին Ղսինաէ իճրա իտիլէ-
ճէկի խապէր ալընմը տըր :

— Տիվրիկի գազասը Էհալիսին
տէն , Մանէնտ օղու Նաթան վէլէ-
տի Մէլքոն , արգատաշը Սարգիսին
գաթիլի , վէ սայերի ճինաեթլէրին
միւթէճասիրի պուլունտուղունտան ,
ասըլմասընա իրատէի Սէնիեյի հազ-
րէթի Բատիյահի չէրէֆուտուր
պուլունմուշ օլտուղունտան , Սի-
վաստա ասըլարագ իտամ իտիլտիկի
Սիվաս դազէթասընտա օգունմուշ
տուր :

— Էվվէլքի կիճէ Լանկա եէնի գա-
բուսունտա պագգալ իլիեաեը միւհ-
լիք սուրէթտէ ճէրհ իլէ Ֆիրար իթ-
միշ օլան սիմքէյ իզգէթ վէ քէթէպէ-
տէն Մուսթաֆա , բօլիս մէմուրլարը
թաբաֆընտան տէրտէսթ իտիլմիլէր
տիր :

— Կիւրճի գումբանեասընըն Բիօ
նամ վարօրու Յէլաշիքտէն չըգարագ
բազար էրթէսի կիւնիւ Լիմնի տա-
սը Էօնիւնէ կէլաիկի գէման , Մուս-
թաֆա իսմինտէ պիր Արնապուտ տէ-
լիգանլը ըէվօլվէրինի չէքէրէք , Էմի-

նէ իսմինտէ պիր գատընը, վէ Գօս. թանթին իսմինտէ պիր տէլիգանլընը վէ Բաբա Սափա իսմինտէ պիր բաբազ իլէ, Մինասեան իսմինտէ պիր Հալ գաթօլիկինի թէլէֆ իթմիշտիր, պու տէօրթ թէլէֆաթտան սօնրա, ճանի քէնտիսինի տէնիզէ աթմը իսէ տէ, վաբօր տուրտուրուլարագ տէնիզտէն չըգարըմը վէ Չանագ-գալէտէ լմէժուրինի հիւքիւմէթէ թէսլիմ իտիլմիշ տիր:

—Էվրօբա բիաչասընտա գահվէ. նին ֆիեաթը պիրաղ թէնէզզիւլ պուլմուշ տուր:

—Կիրբիտին պաղը մահէլլէրինտէ, աղնամ իւղէրինտէ չիչէք խասթալըղը կէօրիւլտիւկիւ հափատիստէն տիր:

—Պու կիւնլէրտէ Սէլանիկէ չօգ եաղմուր եաղմը, վէ մահսուլ սահիպ-լէրինին մէսէրթէթի ազիմէսինի մու-ճիպ օլմուշ տուր:

—Մամուրիէթ իւլ ազիղ վէ Մա-նասթըր վիլանէթլէրինտէն կէլէն թէլէկրաֆլարտա, Սալաթիատա վէ կէօրիւճէտէ արա սըրա չիտտէթլի վէ խաֆիֆ հարէքէթի արղ տէվամ իթմէքտէ օլտուղու պիտիբիլմիշտիր:

Համտ օլսուն գօլէրաեա տաեիր օլան խապէրլէր բէք խաֆիֆ սու-րէթտէ տիրլէր, Բուլմէլիտէ թուլնա նէհրի պօեուլնտա, պաղը թէլէֆաթ պուլլուլտուղու կիպի, Ավսթրիա Մա-ճառ մէմալիքլինտէ տախի պաղը է-սէրլէրի կէօրիւլտիւկիւնտէն, թէ-տապլրի լաղըմէյի թէհաֆֆուզիյ-եէնին սիւրաթը իթթիլաղը, լաղըմ կէլէն մահէլլէրէ էմր իտիլմիշ տիր:

Իզմիրտէն ալընան մէքթուպլար-տա, իլլէթի մէղպուրէտէն հիչ պիր էսէր գալմատըղը, մա մէմուլնիյեէ օգուլմուշ տուր:

Խտիվիյեէթի ճէլիլէյի Մըսրիյի թարաֆընտան, Նաբօլիտէն կէլէն-լէր իչիւն եէտի կիւն գարանթինա-եա վաղ իտիլմէքլիք լիւզուլմու կէ-թիւլմիւշ տիր:

Ղաղէթամըզ ճիւմաա էրթէսի կիւն-հաղըր իտիլտիկիւնտէն, հալիլէ վիրիլ-հափատիսլէր օ թարիստէն տիրլէր:

Թ. Ա. Ս. Հ. Հ.

Պու նիւսլէմիզին պաղըլարընըն իւ-չիւնճիւ սահիֆէսինին իլք սիւթուլնա 23իւնճիւ սաթըրընտաքի «տօսթուլնա» լուղէթի «բուլթուլնա» օլաճագ տըր:

ԲԻՍ.Ս.

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Յուլիս 31
Գօնսօլիտէ

Տիւն սապահ աչըլտը	Ղը. 4րդ.
» էն աչաղը	23 36
» էն եիւքսէք	23 36
Տիւն աղչամ գարանտը	23 36 ^{1/2}
Սէրի Ա Լ. Ի.	54
» Պ »	33
» Ս »	24 30
Թահվիլաթը Օսմանիյեէ.	82 18
Շըմէնտըֆէր Փր.	85 37

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ

Պանք Օթօման.	. Լ. Օ. 567 43
Գրէտի Լիօնէ »	93 60
Բէժի »	16 25
Թրամվայ	Ֆր. 581

ԱԳՃԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

Օսմ. վր. 100 Ղը. տան	Ղը. Փր.
Սիւ մէհիտիյեէ »	108 01
Մէթալիք »	97
Պէշլիք »	101
Ալթըք »	102 20
Ինկիլիշ լիւրասը »	110 08
Ֆրանսըղ »	87 18
Բօլ »	90
Թասֆիյեէ »	19
Գարպօն գահիմէսի »	8 72

ԳԱՄՊԻՑ

Լօնտրա »	109 7/8
Փարիս »	22 75